

28 140 Evaluatie orgaandonatie

Nr. 128 Brief van de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2026

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in een brief d.d. 29 januari 2026 (kenmerk: 2026Z01807) gevraagd om een reactie op de 'Oproep m.b.t. brief naar jongeren over stamceldonatie' van Stichting Matchis. Hierbij voldoet het kabinet aan dit verzoek.

Matchis geeft in hun oproep aan dat, om te zorgen dat voor patiënten die in aanmerking komen voor een stamceltransplantatie de best mogelijke donor tijdig beschikbaar is, er 'vele jonge geregistreerde donoren nodig zijn'. De stamcellen van donoren tussen 18 en 35 jaar geven namelijk betere transplantatieresultaten bij patiënten. Zoals Matchis aangeeft is het daarbij de verwachting dat het aantal jonge donoren de komende jaren afvlakt.

Matchis stelt dat een brief vanuit de overheid over stamceldonatie het beste middel is om jongeren een besluit te laten nemen om wel of geen stamceldonor te worden. Hierbij noemt Matchis de brief die alle 18-jarigen ontvangen ten aanzien van orgaandonatie. Ook ontvangen 21-jarigen die in het Donorregister geregistreerd staan met 'geen bezwaar' vanaf juli van dit jaar hierover een herhaalbrief.

Het kabinet acht het werk van Matchis zeer belangrijk. Matchis zet zich in om stamceltransplantatie mogelijk te maken voor patiënten met bijvoorbeeld leukemie en andere ernstige bloedaandoeningen. Het kabinet deelt de zorgen van Matchis over de donorbereidheid voor stamcellen, specifiek onder jongeren. Hoewel het kabinet begrip heeft voor het voorstel van Matchis om vanuit de overheid een brief voor stamceldonatie aan jongeren te sturen, is het kabinet om verschillende redenen terughoudend om een brief te sturen. Het versturen van de brieven voor orgaandonatie zijn opgenomen in de Wet op de orgaandonatie. Een dergelijke wettelijke grondslag ontbreekt voor stamceldonatie. Daarnaast kwam tijdens de ontwikkeling van de brieven voor orgaandonatie uit tests naar voren dat het van groot belang is dat dergelijke brieven concreet, kort en bondig zijn en zo min mogelijk verschillende boodschappen bevatten. Daarmee zou het toevoegen van stamceldonatie aan de brieven over orgaandonatie, of het versturen van een aparte brief, ertoe leiden dat de brieven minder goed worden gelezen en daardoor minder effectief zijn. Dat acht het kabinet niet wenselijk.

Het kabinet deelt met Matchis dat het van groot belang is om meer jonge stamceldonoren te werven. Samen met Matchis wordt besproken op welke andere wijze jongeren voor dit doel kunnen worden bereikt. Hierbij wordt ook de mogelijkheid voor verdere samenwerking met onder meer Sanquin en de Nederlandse Transplantatiestichting (NTS) verkend. De gezamenlijke eerdere campagne over diversiteit van donoren voor zowel organen, bloed, weefsels als stamcellen, verloopt succesvol.

Door gezamenlijke inzet en goede voorlichting hoopt het kabinet dat meer jonge stamceldonoren zich zullen aanmelden, zodat we ook in de toekomst goede zorg kunnen blijven leveren aan patiënten die een stamceltransplantatie nodig hebben.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans